

UCHWAŁA Nr 1040 / 2023
ZARZĄDU POWIATU ŻUROMIŃSKIEGO
z dnia 22 marca 2023r.

w sprawie zarządzenia konsultacji projektu „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2025”

Na podstawie art. 32 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022 r., poz.1526 z późn. zm.) oraz § 5 Uchwały Nr XXXII/313/14 Rady Powiatu Żuromińskiego z dnia 19 lutego 2014 r. w sprawie przyjęcia Zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami powiatu żuromińskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego, poz.1849) uchwala się, co następuje:

§1.1. Zarządza się konsultacje przyjętego przez Zarząd Powiatu projektu „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2025” stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały.

2. Celem konsultacji jest zebranie opinii i uwag w związku z przygotowaniem „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2025”.

3. Konsultacje mają charakter opiniodawczy. Zgłaszane w trakcie konsultacji uwagi i opinie będą podlegały ocenie przez Zarząd Powiatu.

4. Konsultacje przeprowadza się na terenie powiatu żuromińskiego w formie:

1) internetowego forum dyskusyjnego (konsultacyjnego) z użyciem strony internetowej powiatu w terminie od dnia 24 marca 2023r. do dnia 7 kwietnia 2023r.

2) poczty tradycyjnej na adres: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Lidzbarska 27, 09-300 Żuromin.

§2. Konsultacje koordynuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie, osobą odpowiedzialną za przeprowadzenie konsultacji jest pani Justyna Żywiecka – starszy specjalista pracy socjalnej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie.

§3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Zarządu Powiatu.

§4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

STAROSTA ŻUROMIŃSKI

mgr Jerzy Rzymowski

Uzasadnienie do Uchwały

Opracowanie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest wykonaniem nałożonego na powiat obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021 r., poz.1249). Program opracowano na lata 2023-2025 i jest on kontynuacją przyjętego przez Radę Powiatu Żuromińskiego w dniu 26.04.2017r, Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022.

STAROSTA ŻUROMIŃSKI

mgr Jerzy Rzymowski



Załącznik do Uchwały Nr 1040 / 2023
Zarządu Powiatu Żuromińskiego
z dnia 22 marca 2023 r.

Projekt
Powiatowego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2023-2025

Wstęp

- I. Podstawa prawna
- II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie
- III. Zjawisko przemocy w powiecie żuromińskim
- IV. Wykaz miejsc udzielających pomocy mieszkańcom powiatu żuromińskiego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- V. Adresaci programu
- VI. Główne cele i założenia programu
- VII. Przewidywane efekty realizacji programu
- VIII. Harmonogram realizacji działań
- IX. Monitoring i ewaluacja programu
- X. Źródła finansowania Programu
- XI. Czas realizacji Programu

WSTĘP

Opracowanie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest wykonaniem nałożonego na powiat obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. (Dz. U. 2021 r. poz. 1249 z późn.zm.). Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie powiatu żuromińskiego na lata 2023 – 2025 określa kompleksowe działania skierowane zarówno na profilaktykę przeciwdziałania przemocy, jak również na ochronę osób doznających przemocy i edukację sprawców stosujących przemoc.

Dane statystyczne dotyczące w/w problemu potwierdzają jego występowanie wśród rodzin na terenie powiatu żuromińskiego. Wiedza na ten temat zobowiązuje instytucje realizujące zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie do podejmowania współpracy oraz adekwatnych i skutecznych oddziaływań mających na celu pomoc w rozwiązaniu problemu.

Istotną rolę w realizacji wskazanych kierunków działań pełnić będą instytucje rządowe i samorządowe, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty podejmujące aktywność we wskazanym obszarze. Niniejszy program jest kontynuacją działań realizowanych w poprzednich latach i skierowany jest do ogółu społeczeństwa, w szczególności do osób zagrożonych przemocą w rodzinie, osób stosujących przemoc w rodzinie oraz przedstawicieli służb społecznych. Jego wdrożenie ma na celu ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie żuromińskim oraz zapewnienie skutecznej ochrony osób zagrożonych bądź doznających przemocy. Program wpisuje się w „Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2024”.

I. PODSTAWA PRAWNA

Prawo polskie i lokalne wobec problemu przemocy w rodzinie:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r., poz.1249),
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2022r., poz. 1138 z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz. U. z 2020r., poz.1359 z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 20 maja 1971r. Kodeks Wykroczeń (Dz. U. z 2022r., poz. 2151 z późn. zm.),
7. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r., poz.165 z późn. zm.),
8. Strategia Województwa z zakresu Polityki Społecznej na lata 2021-2030,
9. Uchwała Nr XXXIII/31/14 Rady Powiatu Żuromińskiego z dnia 25 kwietnia 2014 roku w sprawie przyjęcia Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2024.

II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie to zamierzone i wykorzystujące przewagę siły działania skierowane przeciw członkowi rodziny naruszające jego prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

Wyróżnia się dwa ogólne rodzaje przemocy:

- 1) przemoc gorąca - furia, pękanie tamy emocjonalnej, która przestaje powstrzymywać uczucia pochodzące z frustracji; wulkan emocjonalny; widowiskowa, widoczna; szybko przechodzi; jest skumulowaną siłą uczuć, której nie da się zatrzymać,
- 2) przemoc chłodna - zrealizowanie scenariusza przemocy, który ma na celu pogwałcenie dóbr i praw drugiej osoby; zaplanowana; zdarza się w pozornie dobrej rodzinie; nie ma tu furii i gniewu.

Formy przemocy:

- przemoc fizyczna,
- przemoc psychiczna,
- przemoc seksualna,
- przemoc finansowa,
- cyberprzemoc.

Przemoc fizyczna to zamierzone działanie człowieka, zwrócone przeciwko fizyczności członka jego rodziny, niosące ryzyko uszkodzenia w ciele. Bicie, popychanie, torturowanie, policzkowanie, uderzenie pięścią, kopanie, drapanie, plucie, szarpanie za włosy, gryzienie, wykręcanie rąk, duszenie, okaleczenie, przypalanie papierosem, wyrywanie paznokci, parzenie, rzucanie przedmiotami, użycie broni, napaść, uwięzienie oraz wszelkie inne działania, które wywierają ból i strach.

Objawy: sińce, obrzęki na twarzy, ramionach, klatce piersiowej, plecach, pod pachami, na dłoniach, stopach, pośladkach, ślady po oparzeniach, rany cięte, kute, blizny za uszami, otwarte rany w nietypowych miejscach.

Przemoc psychiczna to działanie mające na celu pozbawienie ofiary zaufania do siebie samej, tak, aby czuła się samotna i zależna tylko od agresora np. przymus i groźby, upokarzanie, zastraszanie, poniżanie, emocjonalne wykorzystywanie, szantaż emocjonalny, wyzywanie, obwinianie, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, manipulowanie poczuciem winy, karanie przez odmowę uczuć, odmawianie współżycia seksualnego, wyśmiewanie, zawstydzanie, kontrolowanie lub uniemożliwianie kontaktów z innymi, zabranianie korzystania z telefonu, samochodu, narzucanie własnych poglądów, zakaz opuszczania domu, miłość warunkowa, brak zainteresowania, brak szacunku, stała krytyka, oskarżanie o wywołanie przemocy, zaprzeczenie przemocy, porywanie dzieci, wykorzystywanie pozycji mężczyzny, wymaganie bezwzględnego posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna, podsłuchiwanie rozmów telefonicznych, niszczenie przedmiotów cennych dla ofiary. Objawy: niska samoocena, wzmożona czujność, tiki nerwowe, zmiana nastrojów, słaba kontrola emocji.

Przemoc seksualna to wymuszanie pożycia seksualnego, aktywności seksualnej, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia, krytyka zachowań seksualnych, zmuszanie do oglądania filmów lub gazet pornograficznych, straszenie gwałtem, gwałt, straszenie karami fizycznymi i psychicznymi

w razie odmowy współżycia, filmowanie podczas działań seksualnych, rozbieranie z zastosowaniem przemocy fizycznej.

Przemoc finansowa to odbieranie zarobionych pieniędzy, odmawianie możliwości pracy, brak zaspakajania potrzeb materialnych, kontrola wydawania pieniędzy.

Cyberprzemoc to wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych - komunikatorów, czatów, stron internetowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów. Przykłady cyberprzemocy: wysyłanie wulgarnych e-maili i sms-ów, kłótnie internetowe, publikowanie i rozsyłanie ośmieszających informacji, zdjęć i filmów, podszywanie się pod inną osobę, obraźliwe komentowanie wpisów na blogu.

Etapy pracy z osobami uwięzłymi w przemoc:

1. Diagnoza sytuacji osoby doświadczającej przemocy,
2. Wspólne z ofiarą określenie jej potrzeb i oczekiwań,
3. Opracowanie planu pomocy,
4. Realizacja planu pomocy,
5. Dzięki udzieleniu kompleksowej pomocy należy przypuszczać, że ofiara pod jej wpływem nabierze wystarczającej siły, która pozwoli jej na skuteczne zatrzymanie przemocy w jej życiu,

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Jego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego.

Najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci. Istnieją jednak powody by sądzić, że przemoc w rodzinie dotyczy także często osób starszych i niepełnosprawnych.

Z punktu widzenia prawa przemoc w rodzinie jest przestępstwem, które podlega odpowiedniej karze. Art. 207 kodeksu karnego brzmi:

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 - 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Od strony psychologicznej doznawanie przemocy to najczęściej ciągły stres, strach, poczucie krzywdy, bezradności i osamotnienia, to ciągła deprywacja potrzeby bezpieczeństwa, utrata siły i wiary we własną wartość oraz możliwość zmiany. Uraz, którego doznają ofiary, nie pozostaje bez śladu i prowadzi do takich zmian psychiki, że konieczna staje się pomoc specjalistyczna. Ponieważ jednak ofiary przemocy są narażone na wielokrotne, nawracające zranienia, to ich objawy mogą być także zwielokrotnione, a wysiłki terapeutyczne mało efektywne. Bez oddziaływań terapeutycznych najczęściej nie udaje się skutecznie przezwyciężyć zmian w tożsamości ofiary i wprowadzić jakościowych korekt w jej życiu.

Ofiary długotrwałej przemocy najczęściej znajdują się w stanie psychicznym uniemożliwiającym im samodzielne, skuteczne i zaplanowane działanie. Często, paradoksalnie, zachowują się tak, jakby nie były zainteresowane zmianą, podejmują nieskoordynowane decyzje i działania, są niekonsekwentne, wycofują się z podjętych decyzji, zmieniają postępowanie, wykazują brak determinacji i zaufania do innych. Wielokrotne doświadczanie przemocy, z której "nie było wyjścia", utrwała w ofierze przekonanie o bezsilności. Trzeba przy tym pamiętać, że przezwyciężenie tych tendencji to nie jest jeden chwilowy akt, ale długotrwały proces. Dlatego tak ważna jest reakcja otoczenia i zaoferowana pomoc. Osobę tak wrażliwą i tak czujną na wszelkie objawy bezsilności, jaką jest ofiara przemocy w rodzinie, bardzo łatwo jest ponownie zranić i skłonić do powrotu do myślenia, iż bycie ofiarą to jej los i przeznaczenie. Wszelkie oddziaływania terapeutyczne mają więc tym większy sens i będą skuteczniejsze, jeżeli równocześnie zmienia się sytuacja i rzeczywistość, w jakiej funkcjonuje ofiara. Dopiero wówczas działania terapeutyczne mogą przynieść spodziewane i trwalsze efekty.

Z perspektywy społecznej nadrzędnym celem powinny stać się działania zmierzające do zmniejszenia rozmiarów przemocy w polskich rodzinach, pomaganie ofiarom przemocy poprzez powstrzymywanie sprawców oraz reagowanie i motywowanie świadków do pomagania.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie w procesie pomocy osobom doświadczającym przemocy, pomocni są:

- pracownicy socjalni – udzielający wsparcia w trudnej sytuacji osobom doświadczającym przemocy,
- psycholog – udzielający porad psychologicznych i wsparcia emocjonalnego,

- psycholog – udzielający pomocy osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych i ich rodzinom,
- prawnik – udzielających porad prawnych, informujący o prawach i uprawnieniach.

III. ZJAWISKO PRZEMOCY W POWIECIE ŻUROMIŃSKIM

Jak wcześniej wspomniano, jednym z zadań własnych powiatu jest opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Podstawą planowania działań w tym zakresie jest analiza problemu przemocy w rodzinie w odniesieniu do powiatu żuromińskiego. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie występującego na terenie powiatu została sporządzona w oparciu o dane będące w dyspozycji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie, Ośrodków Pomocy Społecznej, Policji, działających na terenie poszczególnych gmin powiatu oraz Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych. Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jednym z zadań własnych gmin jest tworzenie Zespołów Interdyscyplinarnych, które działają na rzecz kompleksowego rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie. Zespoły Interdyscyplinarne zajmują się także zbieraniem informacji na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie - całościowym diagnozowaniem sytuacji w tym aspekcie. Jednym z elementów, który może pokazywać skalę zjawiska przemocy jest liczba Niebieskich Kart. Jest to procedura obejmująca ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Na przestrzeni ostatnich 3 lat zauważa się, że liczba wszczętych przez ośrodki pomocy społecznej procedur Niebieskich Kart w powiecie żuromińskim była największa w 2020 i 2021 roku, natomiast w roku 2022 wszczęto tych procedur najmniej. W tym okresie najwięcej procedur Niebieskiej Karty wszczęto się w gminie Lubowidz i Kuczbork, żadnej karty nie założył OPS z Bieżunia i Siemiątkowa.

Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmuje także Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Do zadań własnych Powiatu według w/w ustawy należy opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania

przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, a także zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia i interwencji kryzysowej. Natomiast do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Powiat należy m.in. opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Centrum w latach 2020 – 2022 realizowało program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie w powiecie żuromińskim, w którym wzięło udział łącznie 18 osób. W związku z tym pracownicy nawiązywali kontakt listowny, telefoniczny oraz osobisty z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Prokuraturą Rejonową, Policją oraz Zespołami Interdyscyplinarnymi w celu rekrutacji uczestników do programu oraz udzielenia im różnego rodzaju wsparcia.

Ośrodki Pomocy Społecznej

Głównym realizatorem działań skierowanych na ograniczenie i zwalczanie zjawiska przemocy na terenie poszczególnych gmin są ośrodki pomocy społecznej. Udzielają one wsparcia i pomocy osobom znajdującym się trudnej sytuacji życiowej, również rodzinom dotkniętym przemocą. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez pracowników socjalnych, Policję, pracowników oświaty, ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie liczby założonych Niebieskich Kart przez poszczególne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu żuromińskiego.

Tabela nr 1. Liczba założonych formularzy Niebieskiej Karty przez ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu żuromińskiego

Lp.	Miejskie/Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej	Liczba założonych formularzy Niebieskiej Karty		
		2020 rok	2021 rok	2022 rok
1.	Żuromin	1	0	1
2.	Lubowidz	11	10	7
3.	Lutocin	1	3	0

4.	Siemiątkowo	0	0	0
5.	Biezuń	0	0	0
6.	Kuczbork	7	7	6
	Razem	20	20	14

Jak wynika z powyższego zestawienia pracownicy ośrodków pomocy społecznej z powiatu żuromińskiego w toku prowadzenia czynności służbowych w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie w latach 2020-2022 założyli łącznie 54 Niebieskie Karty.

Realizacja procedury Niebieskiej Karty odbywa się w oparciu o zasadę współpracy między jednostkami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Przedstawiciele powyższych instytucji po podjęciu interwencji oraz wszczęciu postępowania Niebieskiej Karty informują o w/w działaniach przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego. Zespół interdyscyplinarny powoływany jest przez gminę, bądź miasto. Jego zadaniem są działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, opierające się na diagnozowaniu i przeciwdziałaniu problemowi przemocy, inicjonowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi. Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązania problemu przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Zgodnie z normami przepisów prawa posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na trzy miesiące. Natomiast prace w ramach grup roboczych są prowadzone w zależności od potrzeb zgłaszanych przez zespół lub wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. Poniższa tabela przedstawia zestawienie liczby Niebieskich Kart zarejestrowanych w latach 2020-2022 przez Zespoły Interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu powiatu żuromińskiego.

Tabela nr 2. Liczba Niebieskich Kart zarejestrowanych przez Zespoły Interdyscyplinarne z terenu powiatu żuromińskiego

Gmina	Rok	Liczba formularzy Niebieskiej Karty	W tym zgłoszonych przez				Liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty	Liczba procedur Niebieskiej Karty w trakcie realizacji
			Policję	OPS	Oświatę	Inne		
Żuromin	2020	12	11	1	0	0	42	3
	2021	14	14	0	0	0	31	10
	2022	16	14	1	0	1	13	7
Kuczbork	2020	12	12	0	0	0	11	5
	2021	2	1	0	0	1	1	2
	2022	9	8	1	0	0	6	3
Lutocin	2020	9	9	0	0	0	6	9
	2021	1	1	0	0	0	4	5
	2022	6	2	2	0	2	4	8
Siemiatkowo	2020	4	4	0	0	0	4	0
	2021	7	7	0	0	0	7	0
	2022	5	5	0	0	0	3	2
Lubowidz	2020	14	14	0	0	0	10	4
	2021	7	7	0	0	0	3	8
	2022	11	7	4	0	0	16	3
Biezuń	2020	6	5	1	0	0	4	2
	2021	4	4	0	0	0	1	3
	2022	7	7	0	0	0	4	3

Komenda Powiatowa Policji w Żurominie

Komenda Powiatowa Policji w Żurominie w latach 2020-2022 wszczęła 163 procedury Niebieskiej Karty w ramach działań mających na celu ujawnienie i zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie. Zauważa się niewielki spadek wszczętych procedur na przestrzeni ostatnich 3 lat.

Tabela nr 3. Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty na terenie powiatu żuromińskiego

Rok	Liczba wszczętych przez Policję procedur Niebieskiej Karty		Łącznie wszczętych procedur
	Teren wiejski	Teren miejski	
2020	41	20	61
2021	46	12	58
2022	33	11	44

Tabela nr 4. Liczba sprawców przemocy domowej zatrzymanych pod wpływem alkoholu

		Rok		
		2020	2021	2022
Liczba sprawców przemocy domowej	ogółem	61	58	44
	kobiety	1	1	3
	mężczyźni	60	57	40
	nieletni	0	0	1
Liczba zatrzymanych sprawców przemocy domowej		38	28	24
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu		38	25	24

Na podstawie powyższych danych zauważyć należy, że głównymi sprawcami przemocy domowej są mężczyźni. W latach 2020-2022 odnotowano 2 przypadki, w których sprawcą była kobieta i 1 nieletni. Liczba zatrzymanych sprawców przemocy, jak i sprawców pod wpływem alkoholu maleje z roku na rok, znaczący spadek przyniósł rok 2021.

Policjanci z terenu powiatu żuromińskiego uczestniczą w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych, włączają się również aktywnie w akcje organizowane na terenie powiatu dotyczące przemocy i debaty społeczne.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie prowadzi Specjalistyczne Poradnictwo Rodzinne. Poradnictwo obejmuje pomocą psychologiczną i prawną mieszkańców powiatu

żuromińskiego. Przekrój problemów z jakimi zwracają się nasi klienci jest szeroki i różnorodny i obejmuje:

- agresja i przemoc w rodzinie,
- konflikty w rodzinie,
- problemy wychowawcze,
- trudności emocjonalne,
- zaburzenia – nastroju, lękowe, osobowości,
- problemy alkoholowe,
- uzależnienia od substancji psychoaktywnych, komputera, hazardu,
- utrata i długotrwały brak pracy,
- trudności w funkcjonowaniu szkolnym dzieci i młodzieży,
- trudności adaptacyjne,
- ubóstwo i niezaradność życiowa,
- żałoba,
- sprawy majątkowe,
- sprawy spadkowe,
- prawa pracownicze,
- alimenty,
- darowizny,
- sprawy rozwodowe,
- odwołania od decyzji,
- postępowania egzekucyjne itp.

Długość trwania opieki psychologicznej bądź wsparcia prawnego ustala się indywidualnie, stosownie do zgłaszanych i zdiagnozowanych potrzeb tj. od nielicznych przypadków spotkań jednorazowych do trwającej rok, bądź długiej systematycznej pomocy. W siedzibie Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego zlokalizowany jest Punkt Nr 1 Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Powiecie Żuromińskim, w którym codziennie osoby uprawnione mogą skorzystać z bezpłatnej pomocy prawnej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współpracuje także z wieloma instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a przede wszystkim z ośrodkami pomocy społecznej, Policją, szkołami, służbą zdrowia, Sadem, Prokuraturą, organizacjami pozarządowymi.

Program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie jest realizatorem programu korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w powiecie żuromińskim.

Program ten w części edukacyjnej koncentruje się na przekazaniu szeroko pojętej wiedzy na temat zjawiska przemocy, zachowań agresywnych, uzależnienia od alkoholu, prawidłowych relacji w rodzinie, postaw rodzicielskich, promowaniu metod wychowawczych bez użycia przemocy, komunikacji interpersonalnej, asertywnych zachowań, radzenia sobie ze stresem, zastępowania zachowań agresywnych zachowaniami akceptowanymi społecznie.

Natomiast część korekcyjna programu ukierunkowana jest na zdobycie praktycznych umiejętności niestosowania przemocy, radzenia sobie ze złością, trening umiejętności prospołecznych i asertywności, umiejętność rozpoznawania u siebie wyzwalaczy agresji i zastępowania jej zachowaniami społecznie akceptowanymi oraz nauka konstruktywnego rozwiązywania konfliktów i korzystania ze wsparcia społecznego.

Podstawowym celem działań korekcyjno-edukacyjnych jest zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie, a w rezultacie powstrzymanie osób stosujących przemoc w rodzinie i zakończenie przemocy, a także zwiększenie ich zdolności do samokontroli zachowań agresywnych.

Adresatami programu są osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, które otrzymały karę pozbawienia wolności w zawieszeniu na okres próby, osoby stosujące przemoc kierowane na program przez instytucje takie jak: Sąd, zespoły interdyscyplinarne, ośrodki pomocy społecznej i osoby, które chcą wziąć udział w programie dobrowolnie.

Jak wynika z danych z ostatnich 3 lat łącznie przystąpiło do programu 18 osób. W 2022 roku nastąpił spadek liczby osób uczestniczących w programie, utrzymuje się natomiast wysoki odsetek uczestników, którzy ukończyli program. W programie brali udział zarówno mężczyźni jak i kobiety.

Tabela nr 5. Liczba uczestników programu korekcyjno – edukacyjnego realizowanego przez PCPR w Żurominie.

Liczba osób, które:	Rok					
	2020		2021		2022	
	K	M	K	M	K	M
przystąpiły do programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	2	5	1	6	0	4
ukończyły program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	1	4	1	6	0	4
ukończyły program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych do liczby osób, które do niego przystąpiły (w %)	71%		100%		100%	

IV. WYKAZ MIEJSC UDZIELAJĄCYCH POMOCY MIESZKAŃCOM POWIATU ŻUROMIŃSKIEGO W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Sąd Rejonowy w Mławie ul. Reymonta 3 06-500 Mława tel. (23) 654 89 00	Prokuratura Rejonowa w Mławie 06-500 Mława, ul. Lelewela 4, tel. (23) 654 36 19
Komenda Powiatowa Policji w Żurominie ul. Warszawska 8 09-300 Żuromin tel. 47 703 52 00	Pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – Wydział Prewencji, interwencja Policji w zakresie ochrony życia i zdrowia.
Ośrodki Pomocy Społecznej Żuromin, ul. Olszewska 9/11 Lubowidz ul. Zielona 10 Lutocin, ul. Poniatowskiego 1 Bieżun, ul. Warszawska 2/7	Udzielenie rodzinom, w których występuje przemoc, pomocy psychologicznej, prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie.

Kuczbork, ul. A.Mickiewicza 7b Siemiątkowo, ul. Reymonta 2	
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Specjalistyczne Poradnictwo Rodzinne ul. Lidzbarska 27 09-300 Żuromin tel.(23) 657-35-15 tel.(23) 657-09-04	Poradnictwo prawne, psychologiczne, terapeutyczne, informacyjne i edukacyjne. Poradnictwo, wsparcie i edukacja oraz intensywne usługi przeciwdziałające kryzysowi w rodzinie.
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żurominie ul. Olszewska 9/11 tel. (23) 657-21-01	Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne, profilaktyka i psychoedukacja dla dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli.
Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia ul. Szpitalna 56 tel. (23) 657-22-02	Poradnictwo, usługi doradcze, terapia i profilaktyka dla ofiar i sprawców przemocy.
Zespoły Interdyscyplinarne – w poszczególnych gminach powiatu żuromińskiego	Funkcja strategiczno-koordynującą polegającą na kształtowaniu lokalnej polityki przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz diagnozowaniu problemu przemocy w rodzinie, a następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą.
Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – w poszczególnych gminach powiatu żuromińskiego	Komisja inicjuje i monitoruje działania związane z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych.

V. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- a) ofiar przemocy w rodzinie,
- b) sprawców przemocy w rodzinie,
- c) świadków przemocy w rodzinie,

- d) instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- e) mieszkańców powiatu żuromińskiego.

VI. GŁÓWNE CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

W powiecie żuromińskim działa szereg instytucji i organizacji oraz grup społecznych, które zajmują się problematyką przemocy w rodzinie. Jednak każde z tych działań prowadzone jest w swoim zawężonym zakresie. Dlatego też funkcjonowanie takiego systemu polegało będzie na zaplanowanej współpracy, gdzie działalność każdej z nich będzie elementem szerszego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Celem niniejszego programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie powiatu żuromińskiego. W związku z tym w ramach realizacji programu wyznaczono następujące priorytety:

1. Zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców powiatu żuromińskiego.
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Założeniem programu jest:

- zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców powiatu żuromińskiego wobec zjawiska przemocy,
- udzielanie rodzinie szczególnego wsparcia w związku z problemem przemocy zarówno ofiarom jak i sprawcom,
- edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie.

Podmioty odpowiedzialne za realizację programu:

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Żuromińskim ma charakter długofalowy. Będzie koordynowany i realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie przy współpracy z samorządami

lokalnymi, jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, policją, służbą zdrowia, oświatą, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zmniejszenie rozmiarów przemocy w rodzinie,
2. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
3. Zwiększenie skuteczności i dostępności udzielanej pomocy sprawcom przemocy w rodzinie, w tym udział w programach korekcyjno - edukacyjnych,
4. Zmiana postaw i zwiększenie wrażliwości mieszkańców wobec przemocy w rodzinie,
5. Wzrost kompetencji osób profesjonalnie pomagającym ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie,
6. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego poprzez przygotowywanie i udostępnianie materiałów o charakterze informacyjno-edukacyjnym.

VIII. HARMONOGRAM REALIZACJI DZIAŁAŃ

Lp.	Zadania realizowane w ramach celu	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźnik
1	CEL . Zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców powiatu żuromińskiego			
1.1	Opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących przemocy domowej,	- PCPR w Żurominie, - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, - szkoły, - Policja, - ośrodki pomocy społecznej, - służba zdrowia,	W IV kwartale każdego roku	- liczba materiałów
1.2	Przeprowadzenie spotkań, kampanii, zajęć lub	- PCPR w Żurominie	Dwa razy	- liczba

	warsztatów edukacyjnych dla społeczności lokalnej (m.in. dzieci, młodzieży lub rodziców) w zakresie przeciwdziałania przemocy,	- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, - szkoły, - Policja, - ośrodki pomocy społecznej,	w czasie trwania programu	spotkań/kampanii/ zajęć/ warsztatów
2	CEL. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie			
2.1	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej,	- PCPR w Żurominie,	Raz w roku	- liczba materiałów
2.2	Pomoc specjalistyczna dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie – prawnik, psycholog,	- PCPR w Żurominie,	Zadanie o charakterze ciągłym	- liczba osób korzystających z poradnictwa
3	CEL . Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie			
3.1	Publikacja i aktualizacja na stronie internetowej starostwo powiatowego informatora zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie (z zakresem oddziaływań wobec sprawców przemocy w rodzinie),	- PCPR w Żurominie,	Raz w roku do 30.06	- corocznie aktualizowane na stronach internetowych powiatu bazy teleadresowej podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, ze wskazaniem zakresu oddziaływań wobec sprawców przemocy w rodzinie
3.2	Przygotowanie i przesyłanie zaktualizowanych informatorów z terenu powiatu żuromińskiego	- PCPR w Żurominie,	Dwa razy w roku do	- liczba przekazanych informatorów

	właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/miejskich Policji oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom,		30.01 i 31.07	
3.3	Realizowanie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie i kierowanie do udziału w programie,	- PCPR w Żurominie, - ośrodki pomocy społecznej, -Policja,	Drugie półrocze każdego roku	- liczba osób uczestniczących w programie
3.4	Pomoc specjalistyczna dla sprawców przemocy w rodzinie – prawnik, psycholog,	- PCPR w Żurominie,	Zadanie o charakterze ciągłym	- liczba osób korzystających z poradnictwa
3.5	Realizacja procedury Niebieskiej Karty przez podmioty uprawnione,	- PCPR w Żurominie, - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, - szkoły, - Policja, - ośrodki pomocy społecznej, - służba zdrowia,	Zadanie o charakterze ciągłym	- liczba wszczętych procedur NK
4	CEL . Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy			
4.1	Wzmacnianie kompetencji zawodowych osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy,	- PCPR w Żurominie, - ośrodki pomocy społecznej, - Policja, - służba zdrowia, - szkoły,	Dwa razy w czasie trwania programu	- liczba szkoleń

IX. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Program będzie podlegał monitoringowi, poszczególne podmioty będą odpowiedzialne za sporządzanie sprawozdania z podjętych działań w ramach realizacji programu raz w roku.

Ewaluację programu prowadzić będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie przy wykorzystaniu informacji od pozostałych realizatorów programu. Informacje o realizacji programu będą przedkładane Radzie Powiatu w ramach corocznych sprawozdań z zakresu działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie finansowany będzie z:

- środków budżetowych powiatu żuromińskiego,
- środków budżetowych Państwa (programy celowe, dotacje),
- środków budżetowych gmin,
- środków unijnych,
- środków pochodzących od sponsorów i z innych źródeł (np. od organizacji pozarządowych).

XI. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie realizowany w sposób ciągły w latach 2023-2025.

STAROSTA ŻUROMIŃSKI

mgr Jerzy Rzymowski